

Üçüncü qəzəbənin başlangıcı

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan Republikasına birinci dəfə prezident seçilməsindən 20 il keçir. Tarixə baxdıqda 20 il elə bir uzun dövr deyil, ancaq, Azərbaycanda bu zaman kəsiyində görülən işləri 20 ilə böldükdə çox nəhəng, ağlasıq mənzərə yaranır.

Ötən əsrin 80-ci illərin sonu 90-ci illərin əvvəllərində Azərbaycanda baş verən hadisələr yaşlı və orta yaşılı nəslin yaxşı yadındadır. Həmin nəsil istər-istəməz hadisələrin iştirakçısına, bəziləri isə ən azı şahidinə əvərilmışdır.

Dünyada baş verən içtimai-siyasi proseslər nəticəsində həmin illərdə sosializm sistemi və onun başında duran SSRİ adlı imperiya dağıldı. SSRİ-yə daxil olan bütün müttəfiq respublikalar kimi Azərbaycan da 1991-ci ilin oktyabında öz müstəqilliyini elan etdi. Ancaq, zəngin yəraltı və yerüstü sərvətlərə malik olan, unikal coğrafi mövqədə yerləşən ölkəmiz bütün tarixi boyu istər uzaq, istərsə də yaxın dövlətlər tərefindən yağılı tika hesab edildiyindən Azərbaycanda müstəqiliyin ilk illəri çox ağırlı-acılı keçdi. Həmin illərdə tez-tez bir-birini əvəz edən respublika rəhbərliyinin səriştəsizliyi

sayındə bu ağrı-acılar da-ha da dərinləşirdi. Azərbaycanın qədim və ayrılmaz hissəsi, tarixi Azərbaycan torpaqlarının mərkəzində yerləşən Dağlıq Qarabağ və onun ətrafindəki rayonlar xarici nəhəng qüvvələrin təhrikli və yardımını ilə ermənilər tərəfin-dən işgal edildi. Bir milyondan artıq soydaşımız öz yurdyuvalarından qovuldular. Azərbaycanlılara qarşı misli görülməmiş vəhşilik və soyqırımı həyata keçirildi.

Ölkə rəhbərliyinin bacarıq-sızlığı üzündən vəziyyət durmadan gərginləşirdi. Ölkə əslində idarə olunmurdu. Qanunsuz silahlı dəstələr əhalini daim qorxu altında saxlayırdılar. Adam oğurluğu, quldur basqınları, qətlər və soyğun-culuq gündəlik normaya çevrilişdi. Ərzaq, ən başlıcası çörək çatışmındı. Çörək bişirmə müəssisələrinin, mağazaların qarşısında daimi uzun növbələr daha doğrusu çörək əldə etmək üçün bir-biri ilə di-dişən insan kütlesi ilə dolu olurdu. Separatçı qruplar ölkənin hər yerində baş qaldırı-mışdı. Bir sözlə, Azərbaycanın bir dövlət kimi dünya xəritəsində silinmək təhlükəsi yaranmışdı.

Belə bir vaxtda müdrik xalqımız vəziyyətdən çıxış yolunu müəyyən etdi. Ümum-

milli liderimiz Heydər Əliyevin yenidən ölkədə siyasi rəhbərliyə gətirilməsi yeganə qurtuluş yolu idi. Xalqın təkidli tələbi ilə 1993-cü ilin iyun ayının 9-da Heydər Əliyev Bakıya gəldi. Respublika ali sovetinin 15 iyun tarixli sessiyası Heydər Əliyevi ali sovetin sədri seçdi. Bu tarixi hadisəni və həmin sessiyada Heydər Əliyevin program xarakterli çıxışını xalqımız böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılıdı.

Heydər Əliyev həmin çıxişında xalqı, bütün siyasi və ictimai qüvvələri vətəni düşməş olduğu vəziyyətdən çıxarmaq üçün birliyə, birlikdə fəaliyyətə səslədi. Xalqımız Heydər Əliyevin çağırışına onu dəstəkləməkələ cavab verdi. Ancaq, AXC—Müsavat rəhbərliyi onları Sərat Hüseynovun kəndirindən qurtarmış Heydər Əliyevə dəstək olmaq əvəzinə bütün vəsítələr-lə sabitliyin bərpa olunmasına əngəl olmağa çalışırdılar. Bezi nazir və nazir müavinləri, digər vəzifəli şəxsler vəzifə borclarını yerinə yetirmək əvəzinə dünya təcrübəsində hələ görünməmiş vəzifələrinin "dondurma" kimi cəfəng fikirlər səsləndirir, işe çıxmır, xərici təxbətçi ünsürlərə şübhəli işbirliyi qurmağa çalışırdılar. Ölkə Prezidenti Əbülfəz Elçibeyin qəflətən Naxçıvan-

daki ucqar kəndə qaçması vəziyyəti daha da mürəkkəb ləşdirməyə hesablanmış hərəkət idi.

Ancaq bütün bu maneələrin və pozuculuq hallarının hamısı XX əsrin ən nəhəng siyasi xadimlərindən biri olan Heydər Əliyevin dəhəsi qarşısında heçə endirildi. Heydər Əliyev bəlkə də dünyada yeganə siyasi xadim idi ki, ölkəsini vətəndaş mühabibəsindən silahsız, qan tökülmədən yüksək zəkası sayesində çıxara bildi.

1993-cü ilin avqustunda xalq referandum yolu ilə artıq faktiki olaraq özünü hakimiyətdən təcrid etmiş Əbülfəz Elçibeyin prezidentlikdən getməsinə səs verdi. 1993-cü il oktyabr ayının 3-də Azərbaycan xalqı yekdilliklə Heydər Əliyevi ölkə prezidenti seçdi. Heydər Əliyev xalqın ona etimad etdiyi bu çətin və şərəfli vəzifənin öhdəsində uğurla gəldi. Dünyanın C. Buş, S. Dəmirəl, Mitteran, Tettcer, Yeltsin kimi məşhur siyasi simaları Heydər Əliyevin dağılmaqdə olan Azərbaycanı qısa müddədə sabit və sürətlə inkişaf edən bir ölkəyə çevirmek məharetinə heyran olduqlarını gizlətmirdilər.

20 il bundan önce başlanmış yol, Heydər Əliyevin sabitlik və tərəqqi yolu bu gün ölkə Prezidenti möhtərəm cənab İlham Əliyev tərefindən uğurla, eyni zamanda yaradılıqla həyata keçirilir.

Qüdrət SƏMƏDOV.

Azərbaycan qazı 4 min kilometr məsafə qət edərək Avropaya çıxarılaçq

Məlum olduğu kimi bu yaxınlarda «Şahdəniz» neft-qaz yatağının işlənməsinin ikinci mərhəlesi çərçivəsində çıxarılaçq qazın Avropa-ya satışı üzrə Azərbaycanla 25 illik sazişlər bağlanmışdır. Bu sazişlərə əsasən ilə 10 milyard kubmetrdən çox «Şahdəniz» qazını İtaliyada, Yunanistanda və Bolqarıstanda 9 şirkət alacaq.

«Şahdəniz-2» layihəsinin işlənməsindən hasil olacaq qaz Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, Yunanistan, Bolqarıstan, Albaniya ərazisindən və Adriatik dənizinin altından keçməklə İtaliyaya qədər 3500 kilometrdən artıq uzanan boru kəmərləri ilə axıdılacaqdır. 10 milyard kubmetr ümumi həcmindən 9 şirkətin hərəsi 1 milyard kubmetr qaz almaqla Bolqarıstan və Yunanistani mavi yanacaqla təmin edəcəklər. Qalanı isə İtaliyanı və ona bitişik bazar mərkəzlərini təchiz edəcək alicilərə ötürüləcəkdir.

Səsvermə məntəqələri seçiciləri gözləyir

Soltannuxa bələdiyyəsi üzrə 13 və 14 sayılı seçki məntəqələrində oktyabrın 9-da keçiriləcək Prezident seçkilərinə hazırlıq işləri tam başa çatmışdır. Məntəqə seçki komissiyalarının sədrleri Çingiz Əsədovun və Fərrux Kərimovun verdikləri məlumatlara görə artıq son dəfə seçici siyahıları dəqiqləşdirilmiş və görkəmlə yerdə asılmışdır.

Məntəqələr təmir olunmuş, dəftərxana ləvazimatları, müşahidəcələr üçün yaddaş kitabçası və təbligat-təşviqat materialları ilə təmin edilmişdir. Komissiya üzvləri arasında artıq iş bölgüsü də aparılmış şirnəmalar, səsvermə qutuları hazırlanmış, səsvermə bülletenləri getirilmişdir. Ümumiyyətlə, məntəqələrdə seçicilərin rahat, azad və demokratik prinsiplərə uyğun səsverməsi, həmçinin şəffaflığın təmin olunması üçün bütün imkanlar və şərait yaranmışdır.

Səsvermə səhər saat 8.00-da başlayacaq, axşam saat 19.00-dək davam edəcəkdir.

Bu günlərdə, Tüntül kəndindəki həkim məntəqəsinin ikinci Azərbaycan Kənd İnvestisiya Layihəsi çərçivəsində (AzKİL) əsaslı təmir-dən sonra açılışı olmuşdur.

Ötrəf kənd sakinlərinin də toplaşlığı mərasimdə Qəbələ Rayon icra hakimiyətinin şöbə müdürü Varis Yaqubov, Dünya Bankının əməkdaşı Daniel Ouen, «AzKİL-2» icma inkişafı meneceri Gülbəniz Qurbanova, program mütəxəssisi Akif Kərimli, rayon mərkəzi xəstəxanasının baş həkimi Sabir Bayramov, inzibati ərazi nümayəndəsi Şirvan Nəzirov, yerli özünüidarəetmə orqanının sədri Kərim Kərimov və Tüntül icmasının nümayəndələri iştirak edirdi.

Tədbirdə ilk söz verilən RİH-nin məsul işçisi Varis Yaqubov Azərbaycan hökuməti və Dünya Bankının təşəbbüsü ilə «AzKİL-2» yaradıldığını vurgulayaraq təşkilat tərefində hazırlanın və icra edilməsi üçün kənd icmalarına yönəldilən layi-

Tibb məntəqəsi bərpa edildi

hələrin rayon icra hakimiyəti tərefindən dəstəkləndiyini tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırıldı. AzKİL tərefində əvvəlki illərdə də bir sıra yaşayış məntəqələrinin aktual layihələrin hazırlanaraq yerli icmalarla birlikdə həyata keçirildiyini qeyd edən natiq bu istiqamətdə əməkdaşlığın davam etdirilməsinə, xüsusilə sosial layihələr diqqətin artırılmasına zərurət olduğunu bildirdi. Sonra söz verilən dünya

bankının əməkdaşı Daniel Ouen mənsub olduğu bankın Azərbaycanda bu layihələrin həyata keçirməsində və maliyyələşdirilməsində maraqlı olduğunu söylədi.

Tədbirin gedişində Gülbəniz Qurbanova, Akif Kərimli, Sabir Bayramov çıxış etdilər. Tüntül kənd inzibati ərazi nümayəndəsi Şirvan Nəzirov məntəqənin yüksək səviyyədə təmir edilərək istismara verilməsinə görə AzKİL-in rəhbərliyinə kənd

sakinləri adından minnədarlığı ifadə etdi.

Açılış ləti kəsildikdən sonra qonaqlar və tədbir iştirakçıları həkim məntəqəsi ilə tanış oldular. Tədbirin yekununda Azərbaycan Kənd İnvestisiya Layihəsinin əməkdaşları tərefindən yiğincə qatılan ən kiçik kənd sakinlərinə hədiyyələr verildi.

Aslan CƏLİOV,
«Qəbələ»nın əməkdaşı.
Foto S. Umuyevindir.